

JAARVERSLAG 2019
BIBLIOTHEEK
MONTFERLAND

De bibliotheek is belangrijk omdat ...

Eind 2019 schrijven honderden leners en bezoekers op een kaart waarom zij onze bibliotheek belangrijk vinden. Deze kaartenactie is een initiatief van een vrijwilligster van het DigiTaalhuis. In dit jaarverslag staan een aantal van de kaarten.

VOORWOORD DIRECTEUR 4-7

De klassieke bibliotheek bewijst opnieuw haar waarde

VOORWOORD RAAD VAN TOEZICHT 8-9

De bibliotheek is niet weg te denken uit het sociaal en maatschappelijk domein

1 - GEBOUW EN FACILITEITEN 10-15

De bibliotheek is een ontmoetingsplaats

2 - ORGANISATIE 16-23

De bibliotheek levert kwaliteit

3 - COLLECTIE 24-35

De bibliotheek heeft een evenwichtige pluriforme collectie

4 - ONTSLUTING COLLECTIE 36-45

De bibliotheek informeert en inspireert

5 - BIBLIOTHEEKLEDEN EN -BEZOEKERS 46-53

De bibliotheek wordt veel bezocht en hoog gewaardeerd

6 - TAAL EN LEZEN 54-61

De bibliotheek bevordert lezen en leesplezier

7 - BASISVAARDIGHEDEN 62-71

De bibliotheek helpt mensen vaardiger te worden

8 - PERSOONLIJKE ONTWIKKELING 72-75

De bibliotheek helpt mensen zich te ontwikkelen

9 - SAMENWERKING 76-85

De bibliotheek staat midden in de maatschappij

KAARTENACTIE 86-93

De bibliotheek is belangrijk omdat...

De bibliotheek bewijst opnieuw haar waarde

Op het moment dat ik dit voorwoord schrijf, bevinden we ons in een bizarre en bijzondere situatie. Door de coronapandemie valt het openbare leven vrijwel geheel stil. Bibliotheken zijn gesloten, terwijl juist nu veel mensen behoefte hebben aan boeken.

Natuurlijk zijn e-books en luisterboeken te leen via de online bibliotheek. En hoewel het belang daarvan toeneemt, is het fysieke boek nog steeds favoriet. Dit blijkt ook wel uit het grote succes van onze AfhaalBieb; een service waarmee leners op een veilige manier materialen lenen. Deze geïmproviseerde dienstverlening wordt door de klanten zeer gewaardeerd.

Het bovenstaande laat zien dat de bibliotheek in deze periode opnieuw haar waarde bewijst. Lezen is een uitstekende tijdsbesteding. Het is en blijft belangrijk, voor kinderen maar ook voor volwassenen.

In 2019 vonden er weer veel activiteiten in Bibliotheek Montferland plaats. Onze educatieve dienstverlening wordt in de volle breedte afgenomen en als zeer positief beoordeeld. Het uitleengedeelte van de bibliotheek loopt gestaag door. Daarnaast ondersteunt de bibliotheek mensen bij het verwerven van (digitale) vaardigheden. Cursussen zoals Klik&Tik en DigiSterker, bijeenkomsten van Walk&Talk en het DigiTaalhuis zijn vaste waarden geworden. Een mooi voorbeeld van samenwerking is de Zomerschool. Een gezamenlijk project van Gemeente Montferland, Welcom en de bibliotheek.

Bibliotheek Montferland biedt een breed en kwalitatief goed dienstenpakket. Dat inwoners van Montferland deze dienstverlening waarderen, blijkt uit de kaartenactie rondom de aangekondigde bezuinigingen. In dit jaarverslag zijn een aantal van de kaarten te vinden die klanten ingeleverd hebben.

Kortom; we mogen trots zijn op onze bibliotheek!

Eric van der Wal
Directeur/bestuurder

*De bibliotheek
is niet weg te denken
uit het sociaal en
maatschappelijk
domein*

Bibliotheek Montferland heeft in 2019 haar bestaansrecht méér dan bewezen. De bibliotheek is niet weg te denken uit het sociaal en maatschappelijk domein in onze gemeente.

Niet alleen bevordert de bibliotheek lezen en leesplezier, inwoners van Montferland worden er ook geholpen vaardigheden te verwerven; ze vergroten hun taalkennis, leren werken met de computer of vinden de weg bij de digitale overheid. Bibliotheek Montferland heeft een aanbod voor iedereen van jong tot oud. Een voorbeeld is ons educatieve programma waardoor ook dit jaar alle kinderen van de basisscholen binnen onze gemeente beide bibliotheekvestigingen bezochten.

Als Raad van Toezicht hebben we een bescheiden, maar nuttige rol. We zien toe op een goede uitvoering van het beleid en ondersteunen zo nodig de directeur/bestuurder. In 2019 was de vervangende huisvesting van de locatie Didam bijna iedere RvT-vergadering een punt van aandacht. Ook bij de vergaderingen met de verantwoordelijk wethouder W. Sinderdinck was het hoofdonderwerp de voortgang van de mogelijk aanstaande vervangende huisvesting in Meulenvelden.

Namens de Raad van Toezicht bedank ik de directeur/bestuurder, manager en al onze medewerkers en vrijwilligers voor hun inzet en enthousiasme.

Chris van Pelt, voorzitter Raad van Toezicht

De bibliotheek is een ontmoetingsplaats

De bibliotheek is een neutrale, onafhankelijke en veilige ruimte waar iedereen welkom is. Het is één van de weinige plekken waar bezoekers geen commerciële verplichting hebben. Bibliotheek Montferland wil nieuwsgierigheid prikkelen, inspiratie bieden en uitnodigen tot ontmoeting en kennisdeling. Met een vestiging in Didam en een vestiging in 's-Heerenberg is Bibliotheek Montferland de plaats in Montferland voor informatie, kennis, cultuur en leesplezier.

Uitnodigende inrichting

De vestigingen hebben een uitnodigende, kleurrijke inrichting.

In het historische pand in 's-Heerenberg is de jeugdafdeling op de begane grond en de afdeling voor volwassenen op de eerste verdieping. De aankleding van de jeugdafdeling heeft een ridderthema en sluit daarmee aan op de lokale geschiedenis met Kasteel Huis Bergh.

Het modernere gebouw in Didam heeft naast de jeugdafdeling en de afdeling voor volwassenen een gezamenlijke ruimte met

krantentafel, zithoekjes, het Taalpunt en servicebalies.

Faciliteiten voor iedereen

In beide vestigingen kan iedereen gebruik maken van wifi, werkplekken met en zonder computers, een kopieermachine en printer. De dagelijkse kranten en nieuwste tijdschriften zijn gratis te lezen aan leestafels. Kinderen spelen in de boekentrein in Didam of op de kasteeltribune in 's-Heerenberg. Grootouders lezen voor, kinderen maken huiswerk, thuiswerkers werken in alle rust en aan de krantentafels ontstaan spontaan discussies.

Een plaats om af te spreken

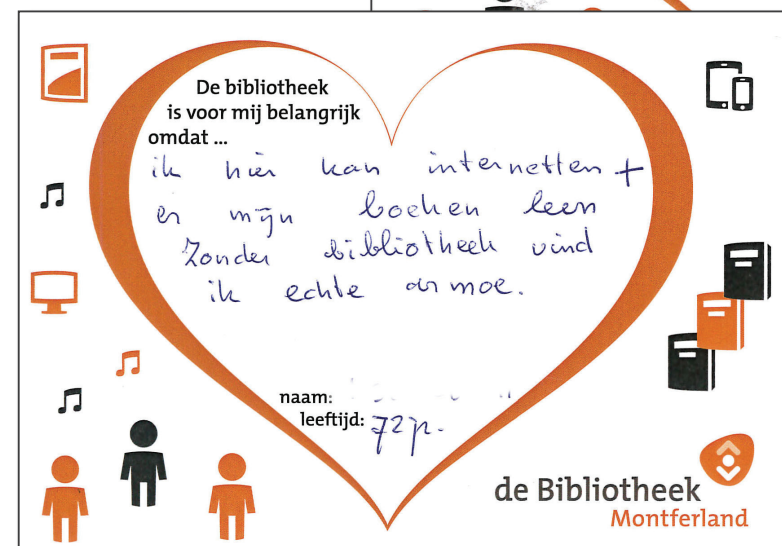
In overleg kunnen clubs en verenigingen terecht in beide vestigingen. In Didam en 's-Heerenberg zijn er een handwerkclub, een spelletjesgroep en leesclubs. In 2019 start in 's-Heerenberg de Studiekring50+.

In samenwerking met Gemeente Montferland, Sociaal Team Preventie zijn

er in de bibliotheek activiteiten zoals lezingen en het Kleurfeest voor peuters en kleuters.

Openingstijden

Vanaf januari 2019 gaat de bibliotheek in Didam op werkdagen ook 's-ochtends open van 10.00 – 12.30 uur. Klanten kunnen kranten lezen, materialen inleveren of lenen en gebruik maken van de computers.

Dit zijn zelfservice-uren. Iedere middag is er een medewerker om vragen te beantwoorden. Vanaf januari 2018 is Bibliotheek Didam op zaterdag open. Klanten waarderen dit. In 2019 gaat de bibliotheek in 's-Heerenberg ook op zaterdag open. Beide vestigingen sluiten op vrijdagavond een uur eerder.

Huisvesting in de nabije toekomst

Gemeente Montferland is volop in beweging. Dit heeft gevolgen voor de huisvesting van beide vestigingen.

In 's-Heerenberg zijn er nog geen definitieve plannen.

De vestiging in Didam gaat mogelijk verhuizen naar de Meulenvelden. In februari ondertekenen de bibliotheek, Welcom en Plavei een intentieverklaring. De maanden daarna is er overleg en worden plannen gemaakt.

Gemeente Montferland besluit in oktober dat de muziekscholen, de bibliotheek en Welcom samen € 240.000 moeten bezuinigen. Dit zou onder meer

mogelijk moeten worden door een intensievere samenwerking.

De bibliotheek levert kwaliteit

Bibliotheek Montferland heeft twee vestigingen waar vaste medewerkers, invallers en vrijwilligers werken. Zij zetten zich in om kwalitatief hoge diensten te leveren.

Professioneel personeel en betrokken vrijwilligers

Bij Bibliotheek Montferland zijn negen vaste medewerkers en een directeur in dienst. De frontoffice krijgt indien nodig hulp uit de invalpool van Rijnbrink@Work. De docent van de computercursus Klik & Tik werkt op oproepbasis.

Medewerkers van Bibliotheek Montferland zijn in staat om het plezier van lezen te bevorderen en weten hoe ze kunnen ondersteunen in het vinden en verwerken van informatie.

Om klanten zo goed mogelijk van dienst te zijn, blijft het personeel zich ontwikkelen.

Vrijwilligers

Lezen, leesbevordering en de bestrijding van laaggeletterdheid is mede mogelijk door de vrijwilligers van de voorleesmiddagen, de leesclubs van het DigiTaalhuis en de dienst Bibliotheek aan Huis. Zo'n 40 vrijwilligers zetten zich in voor deze doelen. De ploeg is wisselend van aantal en samenstelling.

De vrijwilligers van SeniorWeb helpen mensen met hun digitale vaardigheden. Bibliotheek Mont-

ferland is een SeniorWeb leercentrum. In 2019 verdubbelt het aantal SeniorWeb vrijwilligers van twee naar vier.

De vrijwilligers van het voorlezen en de vrijwilligers van het DigiTaalhuis krijgen trainingen in de bibliotheek. Een medewerker van Bibliotheek Montferland zorgt voor de training van de vrijwilligers van de VoorleesExpress Montfer-

land. De VoorleesExpress is een samenwerking van Gemeente Montferland en Welcom met ondersteuning van Bibliotheek Montferland.

Toezicht door de Raad van Toezicht

De toezichthoudende rol wordt bij Bibliotheek Montferland vervuld door de Raad van Toezicht (RvT). De raad houdt zich aan de

regels van de Cultural Governance Code, een instrument voor goed bestuur en toezicht binnen de cultuursector.

De Raad van Toezicht en de directeur/bestuurder komen zes keer per jaar bij elkaar en hebben daarnaast twee keer per jaar bestuurlijk overleg met de wethouder van cultuur van Gemeente Montferland.

Raad van Toezicht

Chris van Pelt (voorzitter)
 Jos van den Ende
 Corinne Hennekes
 Jan Peters
 Dick Willemse

Klantonderzoek

In 2019 zijn er zeven klantonderzoeken; één door BiblioConsult en zes door BiebPanel.

BiblioConsult

BiblioConsult onderzoekt in mei de klanttevredenheid en het maatschappelijk effect van Bibliotheek Montferland.

Uit het onderzoek blijkt dat klanten tevreden zijn met veel aspecten van de dienstverlening. Ze geven gemiddeld een 7,9 als rapportcijfer voor de persoonlijke betekenis van de bibliotheek. Klanten zien de bibliotheek als een instelling van duidelijke maatschappelijke betekenis. Wel kan er nog meer worden gedaan om bepaalde bibliotheekproducten (e-books, cursussen) onder de aandacht te brengen.

BiebPanel

Via BiebPanel geven bibliotheekleden en –bezoekers hun mening over onderwerpen die te maken hebben met dienstverlening, het assortiment, de inrichting en activiteiten in de bibliotheek. Eens in de drie maanden vullen leden van het panel een online vragenlijst in. De bibliotheek informeert de leden over de uitkomsten van de onderzoeken en voert eventuele veranderingen door.

In januari krijgen twee deelnemers van het BiebPanel als blijk van waardering een goodiebag en een halfjaar abonnement.

In 2019 gaan twee reguliere BiebPanelonderzoeken over het gebouw en de activiteiten. Twee onderzoeken zijn specifiek gericht op een groep gebruikers; de afhakers en ouders van kinderen in de leeftijd van 6 tot 9 jaar. De flitspeilin-

gen gaanover betalen in de bibliotheek en over de Week van de Alfabetisering. Op pagina 22 en 23 staan de belangrijkste uitkomsten van de zes onderzoeken.

Certificering

In 2016 ontving Bibliotheek Montferland een certificering door de onafhankelijke organisatie Stichting Certificering Openbare Bibliotheken (SCOB). Deze certificering is tot 2020 geldig.

“Uiteindelijk zijn het toch de medewerkers die de sfeer bepalen en niet de inrichting. Wij hebben de meest fantastische medewerkers: altijd vriendelijk, meedenkend, zeer servicegericht en vrolijk. Een genoegen om de bieb te mogen gebruiken en van de diensten van de medewerkers gebruik te mogen maken.”

*Bron: BiebPanel
onderzoek gebouw
open vragen
Bibliotheek
Montferland*

ONDERZOEKEN BIEBPANEL 2019

REGULIER ONDERZOEK

Gebouw

Leden zijn over het geheel genomen positief over hun bibliotheekgebouw. Wel noemen ze enkele verbeterpunten, zoals een beter onderscheid tussen rustige en levendige ruimtes en meer zitplekken om te kunnen zitten en lezen

Activiteiten

Ruim een vijfde van de panelleden heeft deelgenomen aan een activiteit in de bibliotheek en eventueel bij een andere organisatie. Leden die deelnemen aan activiteiten in de bibliotheek beoordelen deze goed. Bij het kiezen van een activiteit is vooral de inhoud van belang, gevolgd door locatie en tijdstip.

DOELGROEPENONDERZOEK

Afhakers

Bibliotheekleden zeggen hun abonnement op om verschillende redenen. De belangrijkste is dat ze vooral digitaal lezen. Ook de hoge kosten, (bijna) niet meer lezen en een verandering in persoonlijke omstandigheden zijn redenen. Afhakers zeggen dat de bibliotheek aantrekkelijker zou zijn als de abonnementen goedkoper zijn of afhankelijk van het leengedrag, als ze altijd de nieuwste boeken en e-books kunnen lenen én als het aanbod groter is.

Ouders van kinderen van 6 tot 9 jaar

Bijna driekwart van de ouders geeft aan dat hun kind lezen leuk vindt. Het leesplezier neemt af als de kinderen ouder worden. Veel kinderen zijn meerdere keren per week bezig op een smartphone/tablet, kijken YouTube en lezen een boek. Luisterboeken beluisteren en e-books lezen gebeurt veel minder. Ouders weten meestal ook dat boeken lezen en voorlezen nuttig is. Naast boeken en voorleesactiviteiten, zijn ouders minder bekend met het verdere aanbod van de bibliotheek.

FLITSPEILING

Betalen in de bibliotheek

Ruim de helft van de panelleden wil het abonnementsgeld betalen via automatische incasso. Bij panelleden onder de 35 wordt betaald via iDEAL vaker genoemd. Bij boetes is er een minder eenduidig beeld, sommige leden noemen iDEAL andere betaalmethoden het liefst in de bibliotheek zelf. De panelleden zijn blij met de inleverattenties die ervoor zorgt dat boetes vermeden kunnen worden. Ze zouden meer communicatie over tariefwijzigingen willen ontvangen en een bericht voordat het abonnementsgeld via automatische incasso afgeschreven wordt.

Week van de Alfabetisering

De bekendheid met de Week van de Alfabetisering is redelijk; van alle panelleden heeft 45% dit jaar op een of andere manier iets over de Week van de Alfabetisering gehoord of gelezen. Bijna iedereen vindt het belangrijk dat de bibliotheek aandacht aan de week besteedt. De panelleden zijn bekend met het aanbod bibliotheek op gebied van computer en lezen.

De bibliotheek heeft een evenwichtige pluriforme collectie

De bibliotheekcollectie is meer dan alleen de collectie die in de vestigingen staat. Bibliotheekleden kunnen materialen lenen uit collecties in heel Nederland. Bovendien is de digitale bibliotheek altijd open.

Fysieke collectie

Bibliotheek Montferland zorgt ervoor dat allerlei vormen van kennis en informatie direct beschikbaar zijn voor de gebruikers. De fysieke collectie van Bibliotheek Montferland omvat boeken, luisterboeken, dvd's, tijdschriften en kranten. Daarnaast hebben bibliotheekleden toegang tot het landelijk aanbod van materialen, waaronder ook cd's.

Collectieplan

Bibliotheek Montferland schaft een groot deel van de collectie aan via centraal collectioneren. Een team elders stelt

hierbij de collectie samen. Bij de samenstelling en ontwikkeling van de collectie wordt gekeken naar het gebruik en de gebruikers van de collectie. Daarnaast zijn het aanbod van media, de markt en trends in de samenleving van belang. Het collectieplan is gebaseerd op in-

Collectie in 2019

Didam:	32.954
's-Heerenberg:	19.383
Totaal:	52.337

Uitleningen in 2019

Didam:	142.184
's-Heerenberg:	75.659
Totaal:	217.843

zichten uit klantonderzoek en op statistische informatie.

Actueel

NBD Biblion levert actuele materialen zo snel mogelijk. Daarnaast koopt de bibliotheek zelf de vaak gereserveerde boeken in.

Gevarieerd aanbod

Bij de opbouw van de collectie wordt gelet op de doelgroepen van Bibliotheek Montferland. De belangrijkste doelgroepen zijn: jeugd en jongeren; huidige en (potentiële) volwassen klanten; en bevolkingsgroepen die moeilijk meekomen in de samenleving.

de Bibliotheek
Montferland

de Bibliotheek
Montferland

In Bibliotheek Montferland is de jeugdcollectie ingedeeld op materiaalsoort, leeftijd en leesniveau; de collectiepresentatie loopt van BoekStart tot jong volwassenen. De informatieve boeken staan in Bibliotheek Didam in een 'schatkamer' en in 's-Heerenberg in een eigen hoek. Ook de stripboeken en Engelstalige jeugdboeken staan bij elkaar. Kinderen die moeite hebben met lezen kunnen terecht op het Makkelijk Lezen Plein (MLP). Bij ieder leesniveau zijn er daarnaast luisterboeken en dvd's.

Het Taalpunt is voor kinderen en volwassenen die (beter) Nederlands willen lezen, spreken en schrijven. In het Taalpunt staan folders, boeken en oefen cd-roms.

De collectie voor volwassenen omvat romans, GrootLetterBoeken, dwars-

liggers, Engelstalige romans, informatieve boeken en dvd's. In 2019 worden de luisterboeken voor volwassenen afgeschreven; leden kunnen gebruik maken van de digitale collectie met de LuisterBieb-app.

Een deel van de volwassenen romans en informatieve boeken staat als wisselcollectie in de Stadtbücherei Emmerich am Rhein. Deze wisselcollectie wordt jaarlijks vernieuwd.

Aanbod voor scholen

Boekstart/BoekenPret is een vast onderdeel van het aanbod van Bibliotheek Montferland. Het zijn prentenboekenpakketten met lessuggesties die de kinderopvang en basisscholen lenen bij de bibliotheek.

Scholen kunnen hiernaast gebruik maken van themacollecties,

ze kunnen vertelplaten lenen en op verzoek krijgen ze hulp bij de sanering van hun schoolbibliotheek. In 2019 maken onder meer het Rondeel in Beek en de Mariabasisschool in 's-Heerenberg daar gebruik van.

Informatiepunt

In de bibliotheek zijn folderrekken met folders en flyers over allerlei zaken. Op prikborden hangen posters over activiteiten, en diensten.

Extra's bij activiteiten

Bij de landelijke actie Nederland Leest krijgen volwassenen elk jaar een gratis boek. In 2019 is dat 'Zomerbloei', een boek met verhalen van Jan Wolkers.

Regelmatig kunnen bezoe-

kers themakranten en tijdschriften meenemen. Dit is bijvoorbeeld bij de Boekenweek, de Kookboekenweek, de Maand van de Geschiedenis en de Week van de Mediawijsheid. Hierin staan artikelen en leestips.

Reserveren en lenen bij andere bibliotheken

Bibliotheekleden hebben toegang tot de materialen uit beide vestigingen van Bibliotheek Montferland. Bovendien kunnen ze gratis of tegen een kleine vergoeding materialen reserveren van de Nederlandse Bibliotheken, waaronder ook de muziekbibliotheek CDR en de Filmbieb in Rotterdam.

Met hun bibliotheekabonnement kunnen ze gastlenen bij andere Nederlandse bibliotheken. Lenen is met het pasje van Bibliotheek Montferland,

maar onder de voorwaarden van de gastbibliotheek.

Bibliotheekservice Passend Lezen

Voor iedereen die moeite heeft met lezen, is er de landelijke service Passend Lezen. Mensen met een leesbeperking kunnen voor € 30,- lid worden. Ze krijgen dan toegang tot gesproken boeken, kranten en tijdschriften. Passend

lezen heeft een fysieke en digitale collectie.

Digitaal aanbod

De digitale collectie van de bibliotheek bestaat uit e-books, luisterboeken en andere digitale informatie. Het digitale aanbod groeit gestaag en ook het aantal gebruikers neemt toe.

E-books

Via de online bibliotheek

hebben bibliotheekleden toegang tot de collectie e-books. In 2019 hebben landelijk ruim 439 duizend bibliotheekleden een e-bookaccount. Ze kunnen kiezen uit een aanbod van duizenden e-books voor kinderen, jongeren en volwassenen. De meeste leners lezen e-books via de app op hun tablet of smartphone. Populaire genres zijn literatuur & romans, spanning, informatief en jeugd.

E-books Bibliotheek Montferland 2019

Aantal actieve e-bookaccounts: 731

Aantal geleende e-books: 6300

Meest geleende e-books in Montferland 2019:

1. *Hex*, Thomas Olde Heuvelt
2. *Lokaas*, Lee Child
3. *De dood van Murat Idrissi*, Tommy Wieringa
4. *Zomerhuis*, Linda van Rijn
5. *'t Hooge Nest*, Roxane van Iperen

Meest gedownloade titels LuisterBieb 2019

Informatief

- kwartaal 1: *100 meditaties om de dag mee te beginnen*, Jeffrey Brantley
 kwartaal 2: *Alles wat je wilt weten over de Nederlandse geschiedenis*, Time2Learn
 kwartaal 3: *De meeste mensen deugen*, Rutger Bregman
 kwartaal 4: *De meeste mensen deugen*, Rutger Bregman

Jeugd/jongeren

- kwartaal 1: *Jip en Janneke*, Annie M.G. Schmidt
 kwartaal 2: *Oorlogswinter*, Jan Terlouw
 kwartaal 3: *Bibi's bijzondere beestenboek*, Bibi Dumon Tak
 kwartaal 4: *Jip en Janneke*, Annie M.G. Schmidt

Romans/literatuur

- kwartaal 1: *Aan niemand vertel-en*, Simone van der Vlugt
 kwartaal 2: *Grand Hotel Europa*, Ilja Leonard Pfeijffer
 kwartaal 3: *Weet ik veel*, Mirjam Oldenhove
 kwartaal 4: *Rinkeldekink*, Martine Bijl

Digitale bronnen in de bibliotheek 2019

De meest gebruikte bronnen:

1. Theorie.nl: 38737 sessies
2. Bereslim: 29068 sessies
3. Consumentenbond: 10616 sessies

Luisterboeken

Luisterboeken zijn te leen met de LuisterBieb; een app voor tablets en smartphones voor leden én niet-leden. Ruim 598 duizend Nederlanders hebben een LuisterBieb-account, meer dan de helft van de gebruikers is geen lid van de bibliotheek. In totaal zijn er in 2019 149.768 actieve gebruikers.

De LuisterBieb bevat gratis, premium- en promotieluisterboeken. De gratis boeken zijn door iedereen te beluisteren, ook niet-leden. Om premium titels te luisteren, moet je wel lid van een bibliotheek zijn.

In 2019 downloaden de gebruikers 1.821.640 titels. Dit zijn vooral titels uit de genres spanning & thrillers, literatuur & klassiekers, jeugd en geschiedenis.

E-content

In de bibliotheek hebben bezoekers gratis toegang tot verschillende digitale bronnen zoals kranten, recensies, artikelen over geschiedenis en dossiers over diverse onderwerpen. Steeds meer van die bronnen zijn voor bibliotheekleden ook thuis te gebruiken.

In 2019 kan het aantal thuisgebruikers nog niet nauwkeurig gemeten worden. Uit de cijfers die er zijn, blijken thuisgebruikers met name gebruik te maken van theorie.nl (oefenen voor het theorie-examen van het rijbewijs), de uittrekselbank van de NBD en Junior Einstein.

VakantieBieb

In de vakantieperiode hebben ook niet-leden toegang tot e-books via de gratis

VakantieBieb-app en tot premium luisterboeken via de LuisterBieb-app.

In 2019 wordt de VakantieBieb-app door 123.000 nieuwe gebruikers geactiveerd. In totaal zijn er 218.000 actieve gebruikers. Uit klantreacties en onderzoek blijkt dat de gebruikers positief zijn over de VakantieBieb.

VakantieLuisteren via de LuisterBieb kan van juni tot en met augustus. Meer mensen dan normaal activeren in die periode hun LuisterBieb-account.

De bibliotheek informeert en inspireert

De collectie wordt in de vestigingen uitnodigend gepresenteerd en digitaal ontsloten via de website, bovendien biedt de bibliotheek hulp bij het vinden en verwerken van informatie.

Presentatie van de collectie

De collectiepresentatie is erop gericht bezoekers te inspireren, te verrassen en de keuze voor materialen makkelijker te maken. Nieuwe aanwinsten, aanraders en een selectie van materialen rond thema's staan apart.

Er is in de presentatie aandacht voor de landelijke leesbevorderingscampagnes zoals de Maand van de Spiritualiteit, de Poëzieweek, Boekenweek, Spannende Boeken Weken, Nederland Leest en Kinderboekenweek. Ook prijzen zoals de AKO Literatuurprijs en de NS

Publieksprijs, Zilveren en Gouden Griffels en Pense-len worden extra onder de aandacht gebracht.

Bezoekers krijgen bij de leesbevorderingscampagnes vaak een attentie zoals een tijdschrift of kaart én ze kunnen stemmen of met wedstrijden meedoen.

Hulp van medewerkers

Bibliotheekmedewerkers helpen waar nodig bij (digitale) informatievragen. De medewerkers geven advies over de collectie en helpen bij het vinden van materialen. Indien nodig krijgen klanten hulp bij reserveren, uitlenen of

verlengen van materialen, inloggen in 'MijnBibliotheek' en gebruik van e-books en luisterboeken.

Kennismaken met de bibliotheek

Binnen Bibliotheek Montferland zijn er speciale programma's om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk mensen vertrouwd raken met de bibliotheek en haar collectie.

Basisscholen

Vrijwel alle basisscholen uit de gemeente komen in de bibliotheek om boeken klassikaal te lenen. Om de zes tot acht weken zoeken de kinderen boeken uit die ze in de klas lezen. Daarnaast zijn er educatieve programma's in de bibliotheek en op school. Op pagina 39 en 40 staan de educatieve programma's van 2019.

Voortgezet onderwijs

De brugklassen van Symbion, School voor Praktijkonderwijs in Didam, bezoeken de bibliotheek. In september krijgen leerlingen uitleg over de collectie. Daarna komen ze regelmatig klassikaal lenen.

Brugklassen van het Liemers College volgen in september een introductie in de bibliotheek. Ze spelen het spel BiebEscape. De leerlingen strijden in twee teams tegen elkaar. Ze lossen raadsels op met behulp van informatie uit boeken, de catalogus van de bibliotheek en informatie op internet. Het team dat de raadsels als eerste oplost, kan een kluis met een beloning openen.

Nieuwe leden

Kinderen en volwassenen die lid worden van de bibliotheek krijgen een rond-

GROEPSBEZOEKEN 2019

Peuters

Peuters van peuterspeelzalen en kinderdagverblijven bezoeken de bibliotheek tijdens de Nationale Voorleesdagen van 24 januari tot en met 3 februari. Het prentenboek van het jaar staat centraal. In 2019 is dat 'Een huis voor Harry' geschreven en geïllustreerd door Leo Timmers.

Groep 1 en 2

In februari en maart komen alle kleutergroepen op bezoek in de bibliotheek. Ze worden voorgelezen, doen spelletjes, zingen en verkennen spelenderwijs de jeugdafdeling. Uitgangspunt van het bezoek is het prentenboek 'De groeten van de krijtjes' van Drew Daywalt en Oliver Jeffers. In dit boek hebben de krijtjes van Teun allemaal een reden om te klagen; één is gebroken, de ander is gewassen in de wasmachine. De kleuters helpen Teun. Kunnen ze een oplossing voor de krijtjes bedenken?

Groep 3

Het programma voor groep 3 in september is gebaseerd op 'Keepvogel/Noodweer' van Wouter van Reek. In het verhaal regent het keihard. Keepvogel stuurt zijn hond Tungsten naar buiten om hout te sprokkelen voor de kachel. Keepvogel wacht en wacht, maar Tungsten komt niet terug. Keepvogel gaat hem buiten zoeken. Tijdens het groepsbezoek worden de kinderen lid van de Keepvogelclub en helpen ze Keepvogel in de bibliotheek te zoeken naar Tungsten.

Groep 4 en 7

Kinderen van groep 4 en groep 7 ontmoeten tijdens de Kinderboekenweek in oktober een schrijver en/of illustrator in de bibliotheek. In 2019 zijn het Evelien van Dort, Yvonne Jagtenberg, Thijs Goverde en Nanda Roep. Zij vertellen over hun werk en kinderen kunnen vragen stellen. Extra leuk is dat Yvonne Jagtenberg tijdens de Kinderboekenweek een Gouden Penseel wint voor haar boek 'Mijn wonderlijke oom'.

Groep 5

Leerlingen lossen bij het programma 'Speurneuzen' in maart en april een raadsel op in de bibliotheek. Ze leren hierdoor op een speelse manier materialen zoeken en ontdekken het verschil tussen leesboeken en informatieve boeken. Leerlingen die hun opdrachten goed gemaakt hebben, kunnen een code kraken.

Groep 6

In oktober werken leerlingen van groep 6 in groepjes aan opdrachten rondom een thema. Ze vinden de antwoorden in de catalogus of in de bibliotheek. Met een iPad maken de leerlingen een vlog over het thema. De vlogs worden gepresenteerd voor de hele groep.

Groep 8

Groep 8 leert in november meer over mediawijsheid. Het programma sluit aan op het thema 'duurzaamheid' van Nederland Leest 2019. Het boek van Nederland Leest Junior staat centraal; 'Borealis' van Marloes Morshuis. De leerlingen gaan aan de slag met opdrachten rondom dit boek en thema. Na afloop krijgen ze het boek cadeau.

leiding met een uitleg over de collectie en mogelijkheden. Nieuwe leden krijgen bij hun abonnement een cadeautje en een bibliotheektas. In de tas zitten ook altijd flyers met informatie over de (activiteiten van de) bibliotheek.

Dag van de Ouderen

Op 5 oktober is de Dag van de Ouderen. In samenwerking met Welcom is er een activiteit in Bibliotheek Didam. De deelnemers maken kennis met de Bibliotheek van Nu. Ze krijgen informatie over de bibliotheek, volgen een workshop van SeniorWeb en lunchen samen.

De bibliotheek is voor mij belangrijk omdat ... Je er slim van wordt en het is leuk om te lezen. Het kan heel veel betekenen. Het kan een emotie. We gaan er heen met de klas. We doen er altijd hele leuke dingen. Het is fijn. We gebruiken het heel vaak.

naam:
 leeftijd: 9

de Bibliotheek Montferland

Bieb moet blijven staan

De bibliotheek is voor mij belangrijk omdat je er een leuke speurtocht kunt doen als het feest is.

naam:
 leeftijd: 6½

de Bibliotheek Montferland

Speurtocht

De bibliotheek is voor mij belangrijk omdat ... ik graag lees en het op onze basisschool top is aanvullend lesmateriaal in te zetten die up to date is.

naam:
 leeftijd: 54

de Bibliotheek Montferland

De bibliotheek is voor mij belangrijk omdat ... Zonder boeken kun je niet leren.

naam:
 leeftijd: 5 jaar

de Bibliotheek Montferland

De bibliotheek is voor mij belangrijk omdat ... wij als school altijd boeken kunnen lenen of halen met alle groepen.

naam:
 leeftijd:

de Bibliotheek Montferland

De bibliotheek wordt veel bezocht en hoog gewaardeerd

Veel mensen weten de bibliotheek te vinden. Van alle culturele instellingen worden bibliotheken zelfs het meest bezocht. Bezoekers waarderen de diensten van de bibliotheek. Dit maakt de maatschappelijke waarde van de bibliotheek groot. "Een investering in de bibliotheek is een investering in mensen". (Bron: VOB, 2013)

Bibliotheekleden

De Bibliotheek is voor iedereen toegankelijk. Wie materiaal wil lenen, moet wel lid zijn. Bibliotheek Montferland heeft drie soorten abonnementen. Tot 18 jaar is het lidmaatschap gratis. Vanaf 18 jaar kunnen mensen kiezen uit een jaarabonnement of een drie maanden abonnement. Voor bibliotheekleden die niet (meer) naar de vestigingen kunnen komen, is er de gratis service Bibliotheek aan Huis. Vrijwilligers brengen boeken bij de mensen thuis.

Landelijke diensten

Met een bibliotheekabonnement heb je automatisch toegang tot de diensten van de online bibliotheek met e-books en luisterboeken. Mensen die alleen digitaal willen lenen, kunnen bij de online bibliotheek een abonnement afsluiten.

Bibliotheekleden 2019

Didam:	4781
's-Heerenberg:	2776
Totaal:	7557

5 - BIBLIOTHEEKLEDEN EN - BEZOEKERS

De landelijke bibliotheekservice Passend lezen biedt een abonnement op fysieke en digitale materialen voor mensen met een leesbeperking.

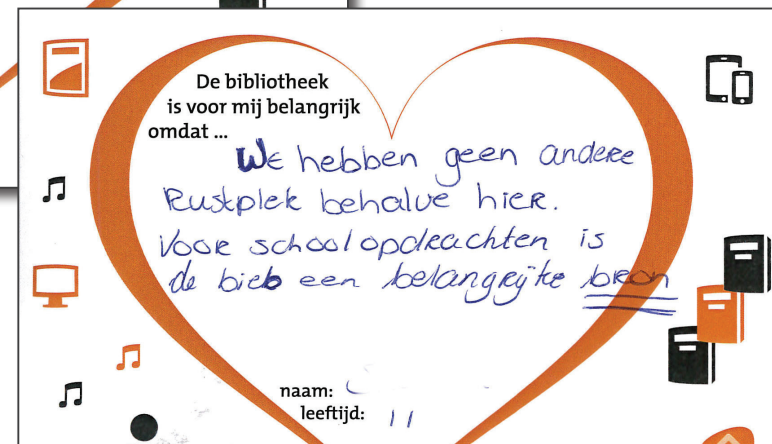
Meedoen in Montferland

De bibliotheek is aangesloten bij Meedoen in Montferland. Via deze regeling van Gemeente Montferland

kan een bibliotheekabonnement bij Bibliotheek Montferland betaald worden.

Liemers College

Leerlingen van het Liemers College lenen met hun schoolpasje materialen bij Bibliotheek Montferland. Dat kan in het kader van BiebSearch.

de Bibliotheek Montferland

Nieuwe leden

We stimuleren iedereen van jong tot oud om lid te worden van de bibliotheek. Regelmatig staan er advertenties in kranten en huis-aan-huis-bladen. Er zijn een aantal speciale ledenwerfacties.

BoekStart

Alle ouders van kinderen die in Montferland worden geboren, krijgen een bon om een gratis BoekStart-koffertje op te halen. In het koffertje zitten boekjes en informatie over het belang van (voor) lezen.

Sinds mei 2019 deelt de BoekStartcoach van

de bibliotheek ook herhalingsbonnen uit op het consultatiebureau in 's-Heerenberg. Het aantal ouders dat de bon inwisselt, neemt daardoor toe.

Nationale Voorleesdagen

Tijdens de Nationale Voorleesdagen bezoeken peuters de bibliotheek. Ze maken op een speelse manier kennis met de bibliotheek en worden voorgelezen uit het prentenboek van het jaar. In 2019 is dat 'Een huis voor Harry' van Leo Timmers.

Peuters en kleuters kunnen

daarnaast een interactieve voorstelling over een prentenboek bijwonen. Als de kinderen tijdens de Nationale Voorleesdagen bibliotheeklid worden, krijgen ze een pluchen Harry-katje cadeau.

Naar aanleiding van het bezoek en de voorstelling worden veel peuters en kleuters lid van de bibliotheek.

Volwassenen

Kinderen en jongeren zijn gratis lid van de bibliotheek. Als jongeren 18 jaar worden, krijgen ze een uitnodiging om

dit lidmaatschap om te zetten in een betaald lidmaatschap.

De bibliotheek geeft daarnaast abonnementen cadeau bij prijsvragen. Er is ook een speciale cadeau-bon waarmee (een deel van) een abonnement cadeau gegeven kan worden.

Bezoekers

Iedereen is altijd welkom in de bibliotheek om te lezen, leren, werken of anderen te ontmoeten. Bezoekers maken gebruik van onze collectie en digitale faciliteiten. Om een workshop, lezing of cursus te volgen, hoef je ook geen lid te zijn van de bibliotheek.

Online aanbod

De digitale bronnen van de bibliotheek zijn in de bibliotheek te raadplegen. Via de LuisterBieb-app hebben niet-leden toegang tot een

beperkt aantal gratis luisterboeken. Bij de VakantieBieb lenen niet-leden gratis en vrijblijvend e-books en extra luisterboeken.

De bibliotheek bevordert lezen en leesplezier

Kunnen lezen en schrijven is van essentieel belang. Het is de basis voor het ontwikkelen van talenten. In 2019 blijkt uit onderzoeken dat de leesmotivatie van kinderen en jongeren laag is; ze lezen niet graag en ze lezen steeds minder. Als je plezier in lezen hebt, is je motivatie om te lezen groter. De bibliotheek bevordert daarom lezen én leesplezier.

Jong geleerd...

BoekStart is een programma voor kinderen van 0-4 jaar. Het moedigt ouders aan om hun kinderen zo vroeg mogelijk boeken én de bibliotheek te laten ontdekken. Jonge ouders ontvangen via de gemeente een BoekStartbon waarmee ze in de bibliotheek een BoekStartkoffertje kunnen halen. In het koffertje zitten twee boekjes, voorleestips en informatie over (voor)lezen en de bibliotheek. Met de bon kunnen kinderen gratis lid worden van de bibliotheek. Om ouders toegang te geven tot een gevarieerd boekenaanbod is dat lidmaatschap belangrijk.

In de bibliotheek is een duidelijk herkenbare en uitnodigende BoekStarthoek met boeken en dvd's, informatiemateriaal, een voorleesstoel en speelgoed.

Via de website van Bibliotheek Montferland krijgen ouders daarnaast boekentips, (voor)leestips en digitale tips. Ook het voorleesliedje 'De voorleestrom' is via de website te beluisteren

Nieuw: de BoekStartcoach

In mei start Susan Willemssen als BoekStartcoach. Ze is wekelijks te vinden op het consultatiebureau in 's-Heerenberg. Daar gaat

ze met ouders in gesprek over het belang van voorlezen voor de taalontwikkeling. Ze laat zien hoe leuk en plezierig voorlezen is en toont hoe boeken kunnen ondersteunen bij opvoedtaken.

BoekStart/Boekenpret projecten

Peuter- en kleutergroepen kunnen aan de slag met BoekStart/Boekenpret projecten. Een hele peuter- of kleutergroep werkt dan met hetzelfde prentenboek. De begeleiders krijgen een handleiding, een map met ervaringen en suggesties en eventueel ondersteunende materialen. Ouders spelen een belangrijke rol; alle kinderen krijgen het centrale prentenboek en een speel- en ontdekboek mee naar huis.

In 2019 heeft Bibliotheek Montferland een aanbod van 20 titels voor peuters

en 27 titels voor kleuters.

Voorlichting

Meerdere keren in het jaar geeft een bibliotheekmedewerker voorlichting aan ouders. Bij Kids&Coffee voor ouders/verzorgers van kinderen van 0-4 jaar gaat de voorlichting bijvoorbeeld over de bibliotheek, voorlezen en mediawijsheid.

Voorlezen

Bij alle kinderactiviteiten die de bibliotheek organiseert, zijn er voorleesmomenten. Dit is in de bibliotheek (bijvoorbeeld bij de Kinderboekenweek) en buiten de bibliotheek (bijvoorbeeld bij Didam op Stelten). Iedere woensdagmiddag is bovendien voorleesmiddag beide vestigingen; een vrijwilliger leest dan voor.

Nationale Voorleesdagen

Tijdens de Nationale Voorleesdagen staat voorlezen aan peuters en kleuters centraal. De bibliotheek organiseert peuterbezoeken, een kleurwedstrijd voor peuters, een interactieve voorstelling in de bibliotheek en medewerkers van de bibliotheek lezen voor op verschillende locaties.

In 2019 gaat het programma over het boek 'Een huis voor Harry'. Alle peuters van kinderdagverblijven en peuterspeelzalen bezoeken de bibliotheek. De voorstelling voor peuters en kleuters is 'De beer en de piano'.

VoorleesExpress

In Montferland zijn vrijwilligers van De Voorlees-Express actief. Welcom organiseert de Voorlees-Express. De vrijwilligers zorgen ervoor dat kinderen met een taalachterstand extra aandacht krijgen. Ze gaan een half jaar naar gezinnen om thuis voor te lezen en taalspelletjes te doen. Ouders en kinderen krijgen zo meer plezier in taal en lezen. Het doel van

de VoorleesExpress is dat taal en leesplezier een vaste plek in het gezin krijgen.

Bibliotheek Montferland ondersteunt de Voorlees-Express met haar collectie en expertise. De vrijwilligers van de Voorlees-Express krijgen trainingen van de educatiespecialist.

Voorleeswedstrijden

Kinderen van groep 7 en 8 kunnen deelnemen aan

de Nationale Voorleeswedstrijd. In 2019 doen 9 kinderen mee aan de kwartfinale van Montferland in Bibliotheek Didam. Voorafgaand aan de wedstrijd krijgen de kinderen van een aantal basisscholen een workshop van een bibliotheek-medewerker.

Voor de eerste klassen van het voortgezet onderwijs is er de wedstrijd Read2Me. Vijf brugklassen doen in

2019 mee aan de ronde in Montferland.

Daarnaast jureren bibliotheekmedewerkers in voorleeswedstrijden van basisschool tot PABO.

Leesvaardigheid

Kinderen maken kennis met de bibliotheek en het belang van lezen bij de educatieve programma's, het klassikaal lenen en introductiewerkshops.

Scholen kunnen gebruik maken van de Boekstart/ Boekenpret projecten, vertelplaten en thema-collecties.

Zomerleesbingo

Het leesniveau van basisschoolkinderen neemt af als ze in de zomervakantie niet of nauwelijks lezen. Om zo'n zomerdip te voorkomen daagt de bibliotheek kinderen uit om te blijven lezen. In de zomervakantie krijgen ze in de bibliotheek een zomerleesbingo. Een 'bingo' levert een cadeautje op.

Zomerschool

Kinderen van nieuwe Nederlanders

werken aan hun taalniveau in de Zomerschool. In 2019 is voor de derde keer de Zomerschool in Bibliotheek Didam. Van 23 juli tot 16 augustus zijn alle Montferlandse kinderen met een verblijfstatus welkom. Vanuit 's-Heerenberg rijdt een bus om kinderen die verder van Didam wonen ook de kans te geven om mee te doen.

Speciaal voor de Zomerschool werft de gemeente docenten. De kinderen krijgen in de bibliotheek taalles, ze knutselen en spelen samen. Daarnaast zijn er workshops en uitstapjes

zoals een bezoek aan de brandweer.

De ouders van de kinderen die meedoen met de Zomerschool gaan vier ochtenden naar Welcom. Ze krijgen onder meer voorlichting over BoekStart en opvoeden in Nederland.

Leesbevordering

De bibliotheek sluit aan bij de landelijke leesbevorderingscampagnes zoals de Kinderboekenweek, Nederland Leest Junior en De Boekenweek voor Jongeren. Kinderen kunnen stemmen op hun lievelingsboeken bij de Nederlandse Kinderjury en de Jonge

Jury. Bij alle activiteiten zorgt de bibliotheek voor informatie en begeleiding. Alle groepen 5 en 7 krijgen lessen ter voorbereiding op de Kinderjury.

Acties en campagnes voor volwassenen

Ook volwassenen worden gestimuleerd te (blijven) lezen. Bibliotheekbezoekers komen in aanraking met een gevarieerd boekenaanbod. Bovendien sluit Bibliotheek Montferland aan bij landelijke leesbevorderingscampagnes. Ook volwassenen kunnen stemmen bij boekenprijzen. Ze stemmen bijvoorbeeld op het Beste Spirituele Boek en bij de NS Publieksprijs.

De bibliotheek helpt mensen vaardiger te worden

Ongeveer 2,5 miljoen Nederlanders hebben onvoldoende basisvaardigheden om volwaardig te kunnen meedoen in de samenleving. Het gaat hierbij om vaardigheden als taal en lezen, maar ook om digitale vaardigheden. De bibliotheek wil deze mensen helpen.

Bestrijding laaggeletterdheid

Het DigiTaalhuis richt zich op de bestrijding van laaggeletterdheid. Het is een samenwerking van Gemeente Montferland, Welcom, Graafschap College en de bibliotheek. Het DigiTaalhuis Montferland maakt deel uit van het samenwerkingsverband Taalhuis Achterhoek. Aan het DigiTaalhuis zijn een Taalhuiscoördinator (van de bibliotheek) en een Taalhuisdocent (van het Graafschap College) verbonden.

Taalpunt en Leesclub

Binnen het DigiTaalhuis vormt de bibliotheek een

centrale ontmoetings- en leerplek. In de vestigingen zijn duidelijk herkenbare Taalpunten met boeken en informatiefolders.

Wekelijks ontmoeten vrijwilligers en deelnemers elkaar in de Leesclub van de bibliotheek. De Leesclub wordt begeleid en aangestuurd door een Taalhuisdocent, maar uitgevoerd door getrainde vrijwilligers.

In 2019 werken in de Leesclub in Montferland zo'n 35 vrijwilligers met 212 deelnemers. De deelnemers oefenen hun Nederlands door te lezen, schrijven, spreken en luisteren. Vrijwilligers bieden ook specifieke hulp, bijvoor-

beeld als deelnemers het theorie-examen voor hun rijbewijs willen halen.

Schuldenproblematiek

Stichting Lezen & Schrijven heeft de methode 'Voor 't zelfde geld' waarmee laaggeletterden aan de slag kunnen met schulden. Sinds 2018 werkt het DigiTaalhuis Montferland hiermee. De Taalhuisdocent traint vrijwilligers

van Welcom. Zij kunnen daarna hulp en ondersteuning bieden aan mensen met (dreigende) financiële problemen.

Laagtaalvaardige ouders

In 2019 starten Achterhoekse Bibliotheken met BoekStartcoaches. De coaches komen op het consultatiebureau. Ze bevorderen (voor)lezen en

voorkomen zo taalachterstanden. De coaches gaan op de consultatiebureaus in gesprek met ouders en zijn daarnaast regelmatig in de bibliotheek. Hierdoor worden ze een bekend gezicht voor ouders en kinderen en wordt de drempel om naar de bibliotheek te gaan lager. BoekStartcoaches kunnen taalarme gezinnen doorverwijzen naar DigiTaalhuizen.

Bij de VoorleesExpress (bij Welcom) krijgen kinderen van 2 tot 8 jaar uit taalarme gezinnen extra aandacht. De VoorleesExpress Montferland krijgt ondersteuning van de bibliotheek. Vanuit de VoorleesExpress worden mensen doorverwezen naar het DigiTaalhuis.

Digitale vaardigheden

Digitale vaardigheden en informatievaardigheden zijn van groot belang om mee te kunnen doen in onze kennissamenleving. Bibliotheek Montferland ondersteunt mensen bij het verwerven van die vaardigheden. Deze vaardigheden komen aan de orde bij de educatieve programma's die in hoofdstuk vijf beschreven staan. Daarnaast zijn er programma's waar het zwaartepunt ligt bij de digitale vaardigheden. Dat zijn programma's voor iedereen van jong tot oud, leden en niet-leden.

Peuters en kleuters

Tijdens de Media Ukkie Dagen staat opvoeden met digitale media voor kleine kinderen centraal. De bibliotheek geeft tips en trucs aan ouders. Ook bij Kids&Coffee vertelt een bibliotheekmedewerker over online mogelijkheden voor de allerkleinsten.

Basisschool en voortgezet onderwijs

Kinderen van de basisscholen leren tijdens klassikale bezoeken materialen zoeken en vinden in de bibliotheek. Vooral bij de oudste kinderen spelen digitale vaar-

digheden daarbij een rol.

Leerlingen van het voortgezet onderwijs maken kennis met de bibliotheek door middel van het spel BiebEscape. Ze zoeken online informatie om zo een quiz op te lossen.

Volwassenen

Bibliotheek Montferland is een SeniorWeb leercentrum. Leden en niet-leden kunnen in beide vestigingen terecht bij SeniorWeb voor digitale vragen. SeniorWeb geeft bij het Digitaal café eens in de maand een inleiding over een digitaal onderwerp. Na de inleiding is er tijd om vragen te stellen en

elkaar te ontmoeten.

In 2019 start het Digitaal café ook in 's-Heerenberg. Onderwerpen zijn onder meer WiFi onderweg, DigiD gebruiken, e-books en WhatsApp.

DigiTaalhuis

Samen met Gemeente Montferland is er een samenwerking om werknemers in de buitendienst te ondersteunen. Jammer genoeg ligt dit project door omstandigheden tijdelijk stil.

Week van de Alfabetisering

Het DigiTaalhuis wil meer volwassenen bereiken met Nederlands als moedertaal en een laag lees- en/of schrijfniveau. Welcom en de bibliotheek bundelen daarom hun krachten tijdens de Week van de Alfabetisering in september.

Medewerkers bezoeken de kernen in Montferland.

Onder het thema 'Durf digitaal' worden bezoekers uitgedaagd om na te denken over hun digitale vaardigheden. Welcom en Bibliotheek Montferland zijn duidelijk herkenbaar met een bus. Bij de bus zijn activiteiten en de medewerkers geven voorlichting over wat er in Montferland allemaal mogelijk is aan digitale ondersteuning.

Cursussen en workshops

Bibliotheekleden en -bezoekers kunnen gratis meedoen aan de cursussen Klik&Tik en DigiSterker. Daarnaast bieden SeniorWeb en Ipad4Senior een aantal betaalde cursussen aan.

Klik&Tik

Bij de computercursus

Klik&Tik werken cursisten onder begeleiding van een docent in hun eigen tempo aan hun digitale vaardigheden.

De cursus is voor mensen die nog nauwelijks ervaring hebben met het gebruik van computers en internet. Ook mensen die meer willen weten over social media of werken met hun tablet kunnen deze cursus volgen.

DigiSterker

Iedereen is ook welkom bij de cursus Werken met de e-overheid (DigiSterker). Deelnemers leren werken met de elektronische overheid; ze maken een DigiD aan en gaan informatie zoeken en vinden op overheidssites.

Aanbod SeniorWeb en Ipad4Senior

SeniorWeb geeft tablet-cursussen en een cursus

over Windows 10.

Een specialist van SeniorWeb geeft op de Dag van de Ouderen daarnaast een workshop over smartphones.

Digitale veiligheid staat centraal in een workshop van Ipad4Senior.

Workshops

In 2019 zijn er een aantal workshops over programmeren en robotica. Kinderen vanaf 6 jaar programmeren de robots Dash en Dot en houden een wedstrijd. Kinderen vanaf 10 jaar ontwerpen een 3D-tekening en printen deze met een 3D-printer.

De bibliotheek sluit aan bij het aanbod van Sjors Actief Montferland met een workshop over

bibberbotjes.

Kinderen en volwassenen kunnen in september aan de slag met een nieuwe online cursus over Artificiële Intelligentie.

Tijdens de Week van de Mediawijsheid gaan ze creatief programmeren en maken zo een eigen kunstwerk.

Voor volwassenen is er in januari een workshop over LinkedIn door Erik Jansen van Span Vormgevers.

Individuele hulp

Bezoekers krijgen in de bibliotheek waar mogelijk hulp bij hun digitale vragen. Vaak kan een bibliothekmedewerker al genoeg helpen. Als er meer tijd nodig is, wordt een aparte afspraak gemaakt. Dit is bijvoorbeeld voor hulp bij het downloaden van e-books.

SeniorWeb biedt hulp in de bibliotheek of bij mensen thuis voor alle overige digitale vragen.

Hulp bij belastingaangifte

Vanwege een convenant tussen de Koninklijke Bibliotheek en de Belastingdienst helpen vrijwilligers in maart en april bij (online) belastingaangiftes en het aanvragen van toeslagen.

Uitleg over het digitaal dossier

De Achterhoekse Bibliotheken geven in 2019 inloopsessies over het digitale dossier van het Slingeland Ziekenhuis en het Streekziekenhuis Koningin Beatrix.

Nieuwe initiatieven

In 2019 zijn subsidies toegekend voor twee projecten

die in 2020 starten: IDO en Digitaal Noaberschap.

IDO

Het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) is een eerste aanspreekpunt voor algemene vragen over de (digitale) overheid. Speciaal opgeleide bibliotheekmedewerkers denken mee en verwijzen door naar lokale samenwerkingspartners of naar overheidsinstanties. In het najaar van 2020 start de IDO in Bibliotheek Didam.

Digitaal Noaberschap

Vier Achterhoekse bibliotheken werken samen in het project Digitaal Noaberschap. In november 2019 wordt een subsidie toegekend.

Voor dit project gaan de bibliotheken met een blikvanger de kleine kernen in. Het doel is bewoners te

helpen om zo lang mogelijk zelfstandig in hun eigen woonomgeving te functioneren. Hiervoor moeten ze voldoende digitale vaardigheden ontwikkelen. De digitale activiteiten van het project Digital Noaberschap zijn dan ook gericht op wonen, zorg en welzijn.

In 2020 en 2021 zal in Montferland dit project uitgezet worden in samenwerking met Welcom.

De bibliotheek helpt mensen zich te ontwikkelen

De bibliotheek is een ontmoetingsplaats. Klanten ontmoeten elkaar in de leeszalen of bijvoorbeeld bij activiteiten zoals de handwerkclub of Studiekring50+. Daarnaast organiseert de bibliotheek ook activiteiten die uitnodigen tot interactie.

Walk&Talk

Sinds 2018 is er in Bibliotheek Didam elke maand een netwerkbijeenkomst voor werkzoekenden: Walk&Talk. Na een korte inleiding door een gastspreker, kunnen mensen elkaar informeel ontmoeten en elkaar helpen.

In 2019 gaan de bijeenkomsten onder meer over netwerken, profielfoto's en coaching.

Activiteiten

Bij de landelijke leesbevorderingscampagnes organiseert de bibliotheek vaak activiteiten voor bezoekers.

"Mede door de gesprekken bij Walk&Talk ben ik aan een baan gekomen."

*Reactie op een kaart van de kaartenactie "De bibliotheek is voor mij belangrijk omdat..."
Bibliotheek Montferland*

Tijdens de Nationale Voorleesdagen is er een interactieve voorstelling voor peuters en kleuters, in de Kinderboekenweek zijn er feestmiddagen, tijdens de Maand van de Geschiedenis is er in 's-Heerenberg een stadswandeling onder leiding van een gids van de VVV.

Kinderen kunnen in december een schoentje tekenen en knutselen. Als ze hun schoentje bij de schoorsteen in de bibliotheek zetten, krijgen ze een schoenboekje cadeau. Sinterklaas komt ook voorlezen en zingen in de bibliotheek.

Voor het tweede jaar staat er in Didam een Joris' Kerstboom. In 2019 is in 's-Heerenberg voor het eerst ook een Joris' Kerstboom. In de kerstboom kunnen mensen een boodschap hangen. De vraag dit jaar is: "Wie zet jij in het licht?".

Lezingen

In 2019 start de lezingenreeks 'Verruim je blik'. Het programma bevat lezingen, maar ook boekpresentaties, cabaret en muziek.

In 2019 zijn er onder meer lezingen over Turkmenistan en Literatuur en muziek. Auteurs vertellen over hun verhaal uit het boek 'Legenden uit de Liemers'. En tijdens de Kookboekenweek is er een muzikant in de bibliotheek.

In februari presenteert Frans Schaars het vierde deel uit de serie Quintalogia. Een boekenreeks waarvoor De Liemers en Montferland het decor vormen.

Tentoonstellingen

Aansluitend bij de activiteiten zijn er tentoonstellingen. Dit jaar heeft Nederland Leest duurzaamheid als thema. In de biblio-

theek zijn tijdens Nederland Leest natuurfoto's en -films van Ineke Schaars te zien.

Andere tentoonstellingen gaan over het historische Didam en invloedrijke vrouwen uit Montferland. In mei staat een tentoonstelling over het Quarantaine-station Didam (1917-1919) in Bibliotheek Didam. Dit is een tentoonstelling van het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers.

De reizende tentoonstelling over illustrator Quentin Blake is in augustus en september te zien. De tentoonstelling is gemaakt door het Literatuurmuseum Den Haag. Bij de tentoonstelling is een workshop monsters tekenen.

De bibliotheek staat midden in de maatschappij

De bibliotheek werkt intensief samen met andere partijen binnen het onderwijs, welzijn en cultuur. De samenwerking is binnen de gemeente, binnen de regio, landelijk en zelfs grensoverschrijdend.

Partner in Montferland

Binnen Montferland werkt de bibliotheek samen met verschillende organisaties.

Educatie

Bibliotheek Montferland maakt deel uit van het LEA (de Lokale Educatieve Agenda).

De bibliotheek geeft advies over schoolbibliotheken. Medewerkers bezoeken de Montferlandse basisscholen voor workshops voorlezen en in het kader van de Kinderjury.

Lokale activiteiten

De bibliotheek is aanwezig op Didam op Stelten. Medewerkers zitten in de jury van (voorlees)-wedstrijden. Ze lezen voor bij het voorleesontbijt, tijdens de Week van de Alfabetisering en de Poëzie-week.

De filmhuizen in Didam en 's-Heerenberg draaien tijdens de Kinderboeken-week en de Week van de Alfabetisering films die aansluiten op het thema van de week.

Gemeente en welzijnsorganisatie

Bibliotheek Montferland werkt voor verschillende projecten samen met de Gemeente Montferland en Welcom. Zo startte in 2016 De VoorleesExpress Montferland waar de bibliotheek trainingen voor verzorgt.

Tijdens de Week van de Alfabetisering 2019 geeft de bibliotheek samen met Welcom voorlichting op locatie.

De Zomerschool is een samenwerking tussen de gemeente, de welzijnsorganisatie en de bibliotheek.

In samenwerking met het Sociaal Team Preventie van Gemeente Montferland zijn er in de bibliotheek activiteiten zoals lezingen en het Kleurfeest voor peuters en kleuters.

Andere organisaties

Voor de smokkelfietstocht werken Nederlandse en Duitse culturele instellingen samen.

De bibliotheek is een SeniorWeb leercentrum. Vrijwilligers van SeniorWeb geven cursussen en workshops en bieden digitale hulp.

Vanaf eind september 2017 is er in Bibliotheek 's-Heerenberg een Rabobank Trefpunt. Medewerkers van de Rabobank zijn daar aanwezig om vragen te beantwoorden.

Samenwerking binnen Gelderland

De SAMBA-Bibliotheken (Achterhoekse Poort, Graafschap, Montferland, Oost-Achterhoek en West-Achterhoek) werken op meerdere gebieden sa-

men. Zo valt het DigiTaalhuis Montferland binnen het Taalhuis Achterhoek. Het Taalhuis Achterhoek heeft een website en taalhuistelefoon.

Een bijzonder element van de samenwerking is de aanwezigheid van de bibliotheken op de Zwarte Cross en Mânâna Mânâna.

In 2019 geven de Achterhoekse bibliotheken trainingen over de patiëntenportals van de regionale ziekenhuizen: het Slingeland en het Streekziekenhuis Koningin Beatrix.

Gelders Bibliotheken Netwerk

Bibliotheek Montferland participeert in het Gelders netwerk van Openbare

Bibliotheken: de Samenwerkende Gelderse Bibliotheken (SGB). De SGB werkt in een jaarprogramma diverse gezamenlijke initiatieven en projecten uit die in de lokale situatie toegepast worden.

Provinciale ondersteuning

De Provinciale Ondersteu-

nings Instelling Rijnbrink adviseert en ondersteunt Bibliotheek Montferland op diverse gebieden. Dit zijn projecten, diensten en producten.

In 2019 zijn het bijvoorbeeld projecten op het gebied van marketing en communicatie. Bibliotheek Montferland werkt onder meer mee met een

eventtoolkit en video's voor social media.

Innovatieprojecten

Binnen het Gelders Bibliotheken Netwerk doet Bibliotheek Montferland mee aan drie innovatieprojecten: Buurten in de Achterhoek, Digitaal Noaberschap en BoekStartcoach in de Achterhoek.

Buurten in de Achterhoek is een project van de Achterhoekse Bibliotheken samen met regionale aanbieders (zorg), het basisonderwijs en lokale partners. Het doel is om ouderen digitaal actief en zelfstandig te maken met behulp van de jongere generatie. In 2019 wordt besloten dit project om te zetten in het project Digitaal Noaberschap.

Digitaal Noaberschap heeft als doel mensen de digitale vaardigheden aan te leren

waardoor ze in staat zijn om zo lang mogelijk zelfstandig in hun eigen woonomgeving te functioneren.

Het programma om BoekStartcoaches in te zetten in consultatiebureaus in de Achterhoek maakt deel uit van de gezamenlijke aanpak van laaggeletterdheid. De BoekStartcoaches zijn speciaal opgeleide bibliotheekmedewerkers die op de consultatiebureaus op een informele manier in contact komen met kinderen en hun ouders. Ze kunnen zo laaggeletterdheid signaleren. Er zijn nu 7 coaches op 14 locaties in de Achterhoek.

Landelijke organisaties

VOB

De Vereniging van Openbare Bibliotheken (VOB) is er voor alle openbare bibliotheken in Nederland.

De vereniging doet dit door belangenbehartigen, vormgeven van goed werkgeverschap, en het organiseren van dialoog en kennisuitwisseling.

KB

Lokale bibliotheekorganisaties zoals Bibliotheek Montferland en provinciale ondersteuningsinstellingen zoals Rijnbrink vormen samen met de Koninklijke Bibliotheek het netwerk van bibliotheken. De Koninklijke Bibliotheek (KB) ondersteunt lokale bibliotheken met diensten en programma's en versterkt de landelijke samenhang. In het kader op pagina 84, 85 staan daarnaast een

aantal van de digitale diensten waarvan lokale bibliotheken gebruik maken.

CPNB

Een andere belangrijke landelijke organisatie is de CPNB. De Stichting Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek (CPNB) zet zich in voor leesbevordering en boekbezit. Het is een collectief van uitgeverij, boekhandel en bibliotheek.

Om zoveel mogelijk mensen in aanraking te laten komen met boeken initieert de CPNB verschillende campagnes. Bekende cam-

pagnes zijn Boekenweek, Kinderboekenweek, De Nationale Voorleesdagen, Spannende Boeken Weken en de Boekenweek voor Jongeren.

Samenwerking met Duitse instellingen

Al jaren zijn er goede contacten met culturele instellingen in de Duitse stad Emmerich.

Zo heeft de Duitse bibliotheek een wisselcollectie met Nederlandse boeken uit Bibliotheek Montferland.

Smokkelfietstocht

In september is er voor de vierde keer een grensoverschrijdende smokkelfietstocht. De grensgemeenten en culturele instellingen werken hiervoor samen. De tocht gaat deels over oude smokkelroutes. Onderweg is er van alles te beleven; van muziek tot presentaties en tentoonstellingen.

In Bibliotheek Didam is er muziek van de gelegenhedenband GeWoon Doen. Mede door het mooie weer is de smokkelfietstocht een groot succes.

LANDELIJKE BIBLIOTHEEKsites VOOR PROFESSIONALS

Bibliotheken delen informatie en kennis via verschillende websites. Hier staan een aantal van de sites die bibliotheekprofessionals gebruiken.

Kennis delen

Er zijn twee online platforms waar bibliotheekmedewerkers en medewerkers van aanverwante organisatie kennis delen; biebtobieb en MetdeKB. Daarnaast zijn er websites voor het delen en vindbaar maken van innovaties, er is een netwerksite voor jonge bibliotheekmedewerkers en een site waar alle scholingsactiviteiten bij elkaar staan. Via de vakbladen Bibliotheekblad en Informatieprofessional en het jaarlijkse bibliotheekcongres word ook kennis gedeeld.

Onderzoek

Onderzoek(instrumenten) en gegevens worden gedeeld via het bibliotheekonderzoeksplatform. Bibliotheken kunnen effecten van cursussen meten via de effectenmonitor en maken gebruik van de data van Stichting Lezen over lezen, leesbevordering en literatuur-educatie.

Basisvaardigheden

Informatie over basisvaardigheden (wetgeving, beleid, onderzoek, tips en voorbeelden) is online te vinden via De Bibliotheek en basisvaardigheden en de Taalhuissite.

Leesbevordering en mediawijsheid

Via sites als BoekStart Pro, Tel mee met Taal, en Mediawijzer.net vinden bibliotheekmedewerkers informatie, artikelen, en tips over leesbevordering en mediawijsheid.

Beeld- en promotiemateriaal

Va de online huistijlwebsite is materiaal beschikbaar in de landelijke huisstijl van de bibliotheek.

Database

Organisatiegegevens op het terrein van educatie, e-overheid, zorg, werk, cultuur en recreatie staan in de landelijke database G!DS. Deze database wordt gevuld door lokale bibliotheken en beheerd door de KB.

De bibliotheek is belangrijk omdat ...

De bibliotheek is voor mij belangrijk omdat ...

*Kindereen
Hier met boeken opgezien*

Wij als gezin ons doel hier bereiken. onze kinderen blijven actief door nieuwe boeken en info dvd's te mogen lenen. Er wordt veel aandacht besteedt aan alle thema's

naam: moeder v.
leeftijd: 36 jaar

De bibliotheek is voor mij belangrijk omdat ...

Alles begint bij lezen. Je verliezen in een boek is onbetaalbaar. Even wit de heekiek. Korbom de bieb moet blijven.

naam:
leeftijd: 58

De bibliotheek is voor mij belangrijk omdat ...

Daar zijn geen woorden voor. De bieb is mega belangrijk, het is nodig voor je ontwikkeling, fantasie, je educatie, algemene ontwikkeling, sociaal contact. Boeken zijn voeding voor de ziel. Ontneem mensen nooit een bibliotheek!

naam:
leeftijd: 44 jr.

de Bibliotheek Montferland

De bibliotheek is voor mij belangrijk omdat ...

Ik het altijd heel leuk vinden gezellig.

naam:
leeftijd: 6

de Bibliotheek Montferland

de Bibliotheek Montferland

De bibliotheek is voor mij belangrijk omdat ... *het lezen van boeken, voor mij de enige afleiding omdat ik veelal thuis gebouwen ben neem ons dat a.u.b. niet af.*

naam: *Syjaan*
leeftijd: *80 jaar*

de Bibliotheek Montferland

De bibliotheek is voor mij belangrijk omdat ...

- 1^e Lees graag
- 2^e blij interesse houden via div. tijdschriften
- 3^e Het is op loop afstand (geen auto nodig dus!)

naam: *Syjaan*
leeftijd: *75 j*

de Bibliotheek Montferland

De bibliotheek is voor mij belangrijk omdat ...

de bibliotheek mag niet weg.

naam: *Syjaan*
leeftijd: *7*

de Bibliotheek Montferland

De bibliotheek is voor mij belangrijk omdat ...

- fantastische medewerkers zijn, altijd bereid tot hulp!
- en een 50+ plus discussie groep is
- computerlessen prima kuantje is te klein!!

naam: *Syjaan*
leeftijd: *80 jaar*

de Bibliotheek Montferland

De bibliotheek is voor mij belangrijk omdat ...

de bielt is onmisbaar

naam: *Syjaan*
leeftijd: *80 jaar*

de Bibliotheek Montferland

De bibliotheek is voor mij belangrijk omdat ...

Ik me mijn leven niet kan voorstellen zonder te lezen. Hoe kom ik aan boeken als de bieb weg zou gaan.

naam:
leeftijd: 74

de Bibliotheek Montferland

De bibliotheek is voor mij belangrijk omdat ik er boeken kan lenen. boekbesprekingen Spreekbeurt op de computer Spelletjes kan spelen met vrienden en nog veel meer.

naam:
leeftijd: 12

de Bibliotheek Montferland

De bibliotheek is voor mij belangrijk omdat ...

je leert heel veel en je wordt love geholpen bieb

naam:
leeftijd:

de Bibliotheek Montferland

De bibliotheek is voor mij belangrijk omdat ...

erfijne mensen zijn en koffie en een krantje lezen

naam:
leeftijd: 61

de Bibliotheek Montferland

De bibliotheek is voor mij belangrijk omdat ...

ik van lezen blij wordt

naam:
leeftijd: 4

de Bibliotheek Montferland

De bibliotheek is voor mij belangrijk omdat ik **Daar** altijd boeken kom halen en ik vind lezen leuk en ik kom er met mijn klas

naam:
 leeftijd: 11

de Bibliotheek Montferland

De bibliotheek is voor mij belangrijk omdat ... je er niet alleen boeken kunt lenen, maar ook rustig kunt werken en of studeren, en via een club praten over o.a. nieuwe literatuur. Tevens heeft het voor mij een sociale- en culturele functie. Denk aan o.a. kunst exposities.

naam:
 leeftijd: 74

de Bibliotheek Montferland

De bibliotheek is voor mij belangrijk omdat ... het een zinnvolle ontmoetingsplek is voor senioren die hulp nodig hebben om digitale vaardigheden te oefenen!

naam:
 leeftijd: 59

de Bibliotheek Montferland

De bibliotheek is voor mij belangrijk omdat ... **Time** de boeken leuk zijn en elk jaar kan je er leuke spelen

naam:
 leeftijd: 6

de Bibliotheek Montferland

De bibliotheek is voor mij belangrijk omdat ... ik er heel veel leuke herinneringen aan heb. Als van kleins af aan dat ik er al naar toe ging. Altijd een leuk uitje in de week om een dvd of boek uit te zoeken. Heren is heel belangrijk, of dit nou een stripboek is, een fictie boek, of een self-help boek. Zonder een bibliotheek zou je dit niet zo gauw doen.

naam:
 leeftijd: 20

de Bibliotheek Montferland

BIBLIOTHEEK MONTFERLAND

Bibliotheek Didam

Schoolstraat 22
6942 AJ Didam

Telefoon: 0316 – 22 11 84

Bibliotheek 's-Heerenberg

Oudste Poortstraat 24
7041 AR 's-Heerenberg

Telefoon: 0314 – 66 70 53

www.bibliotheekmontferland.nl

De bibliotheek
is voor mij belangrijk
omdat ...

boeken leuk, spannend,
grappig en fantastisch
zijn!

naam: _____
leeftijd: _____

de Bibliotheek
Montferland